

**Oratio habita ab oratore illustrissimi D. Alberti ducis Bavariae
in generali congregatione Sacri Concilij Tridentini, sub sub
S.D.N. Pio PP. III. die XXVII. Iunij. M.D.LXII. : vna cum
responsione Sanctae Synodi. His accesserunt petitiones
Oratorum Caes. Maiest. ad idem Concilium Tridentinum.**

<https://hdl.handle.net/1874/427947>

fec 7
ORATIO *Augustini patris*

HABITA AB

ORATORE ILLUSTRIS-
SIMI D. ALBERTI DUCIS BAVA-

RIAE IN GENERALI CONGREGATIO-
ne Sacri Concilij Tridentini, sub

S. D. N. PIO PP. III. die XXVII.

Iunij. M. D. LXII.

VNA CVM RESPONSIONE SAN-
ctae Synodi.

HIS ACCESSERVNT PETITIONES

Oratorum Caf. Maiest. ad idem Con-
cilium Tridentinum.

ANNO

1563.

ORATIO

HABITAB

ORATORII ILLUSTRISS

M. D. ALBERTI DUCIS BAVA-

RIE IN SENATU CONGREGATIO-

NE PRAESIDIUM HABENS

ANNO M. DC. LXXII.

IMP. M. D. XXX.

ANNO M. DC. LXXII.

IMP. M. D. XXX.

ORATIONES

ORATIONES

ORATIONES

ANNO

1773

ORATIO

HABITAB

ORATORE ILLVSTRISSI

MI D. ALBERTI DVCIS BAVA-

RIAE IN GENERALI CONGREGATIONE SA-

cri Concilij Tridentini. sub S. D. N. Pio PP. III. die

XXVII. Iunij. M. D. LXII.

QUANDO quidem S. D. N. aliquo-
ties per quã paternè, atq; vos ipsi Re-
uerèdissimi & Illustrissimi Sacri Cõ-
cilij Tridentini Præsides etiam amicè,
Ut ad celebrationem huius tam San-

cti tamq; necessarij instituti Legatos mitteret Illu-
striff. & Serenissimum Principem, Dominum Al-
bertum Comitem Palatinum Rheni, Superioris
Inferiorisq; Bauariæ Ducem &c. exhortati estis,
sui muneris esse putavit Illustrissima sua celsitu-
do, ne cum Princeps sit Catholicus, nihilq; magis
elaboret, quàm salua vt sit Catholica religio no-
stra, tam necessario tãq; Sacrosancto operi deesse
videretur, decreuit sanè Legatum suum ad Conci-
lij negocium opportunis mädatis instructum ab-
legare. Quod quidem iam ipso facto præstans, ab-
legauit & misit præsentem me Illustriff. suæ Celsi-
tudinis seruitorem, cum plenissimo mandato, vt
suæ Illustriff. Celsitudinis nomine pauca quædã
Sacro Cõcilio proponam, & postea etiã vbi vsus &

opportunitas erit, tractarem, agerem, atq; efficere curarem, quæ & è honore Sacri Cõcilij & Illustrissimæ suæ Celsitudinis officio esse videantur.

PRINCIPIO igitur tam ipsis Reuerendissimis & Illustrissimis Concilij Præsidibus, quàm reliquis Reuerendiss. Patribus plurimam & deuotissimam affero Illustrissimæ suæ celsitudinis nomine salutem, amicitiam ac beneuolentiam. Et profectò summoperè lætatur Illustriss. sua celsitudo, quòd Sacrosancti huius Tridentini Concilij non modò auspiciato initium factum sit, sed etiam fœliciter progredi actiones eius intelligantur, & quidem eo modo, vt omnes pij meritò queât fœlicissimum euentum sperare. Quanquam verò, siquidem est secularis, atq; idcirco Illustrissimam suam celsitudinem minimè decet in Cõcilio aliquid vel decernere vel præscribere in rebus spiritualibus. Sed tamen secularium Principum cùm inter sit vel imprimis, ne quid authoritatis quo minus feruēs Cõcilij cursus procedat fœliciter, deesse videatur, eam tamen ob causam me potissimè misit Tridentum, quippe vt Concilium Illustrissimæ suæ celsitudinis nomine cohonestem, concelebrem, ac si fieri possit, adiuuem etiam pro virili mea: hac tamen habita ratione vt meminere Illustriss. suam celsitudinem esse secularem non spiritualem Principem, cuius sit non dare sed accipere leges ab Ec-
de-

clesia. Hæc etenim quoniam pia mater familias est,
atq; legitima diuinarum rerum dispensatrix, so-
lensq; & salutaris medica, cui nullū medendi mo-
dum præscribere debemus, sed morbum ostende-
re, & efficacem sperare medicinam.

COMMUNES quidem Germaniæ morbos pro-
culdubio Reuerendiss. Sacri Cōcilij Proceri-
bus notos esse, nec dubitādum existimat Illustriss.
sua celsitudo, quin etiam audierint quo in statu
Bauariæ nunc Catholica religio versetur. Quan-
do quidem enim aliæ prouinciæ, quæ Bauariā cir-
cum quaq; propemodum cingunt, diuersis sunt
varijsq; infecte erroribus, eosq; non fouent modò
apud se, sed propugnāt etiam pertinaciter, propa-
gantq; quoad fieri potest, summo studio, facilè ex-
istimari potest, quanto partim dolo, partim mani-
festa vi in Bauariam irruere conentur sectæ, qua-
rum aliæ quidem aliqua diligentia auctoritateq;
Illustriss. Principis mei hactenus repressæ sunt, aliæ
nescimus quo infaelici Bauariæ fato, iam in ipsa
viscera Bauariæ penetrarunt, easq; nunc (quod ve-
hementer dolendum) radices egerunt, vt voto
magis quam facto extirpari posse censeantur. Su-
perioribus annis habita est totius prouinciæ tam
in Clero, quàm in populo de fide Catholica & de
honestate morum visitatio: In fide autem & in ipsa
religione nostra, quot repertæ sint & quantæ hæ-

refes, nimis longè foret si omnes deberent recenseri. Crassiores igitur generatim perstringi possunt, cum vniuersæ explicari non queant.

REPERTI sunt enim inter parochos ceterosq; ministros Ecclesiarum, quorū alij sunt Zuingliani, alij Lutherani, alij Flacciani, alij Anabaptistæ, alij qui Manichæorum dogmata renouant, alij qui Eunomianorum, alij qui Iouinianorum, alij qui aliorum deliramenta & errores sectantur atq; propagant. Hæc Catholicæ fidei nostræ zizania, quoniam Prælati pullulantia passim in ipsis herbis non extinxerunt, & iam mox adulta extirpare non potuerunt, eò nunc res deuenit, vt si quis nunc hæc zizania eradicare conetur, metuum sit ne bonum triticum conculcet, zizania tamen non euellat penitus. Nam huius pestis contagio non modò in fece infimæ plebis, sed etiam in penetralibus statuum ac Reipub. maximè autem nobiliū ac ciuium versatur, qui ita animis errore corruptis, quotidie magis magisq; vicinorum sectariorum commertio obfirmantur, vt foris cum aduersarijs non occultò sentiant, domi verò nihil non sedulò faciant, quod inuehendis erroribus per commodum sit, & Sanctissimis priscorum constitutionibus perniciosum. Ita vt quacunque omnino ratione id agant vnum, ne locus amplius relinquatur sanæ & Catholicæ doctrinæ
tutus

turus aut integer. Vnde viri prudentes quàm difficilis sit & quàm periculosa in istis Ducatibus gubernatio, facillè iudicare possunt.

HVIC autem malo magnam ansam fuisse præbitam omnes homines sani fatentur, cum à Clero, tum à populo: quando hinc nullum possit inter doctrinam & doctorem discrimen cernere, ille id sibi semper licere quod liberet arbitraretur. Tametsi autem degenerantis populi malitia tanta est, vt per se huic subsequutæ hæreticæ contagioni abundè materiam dederit, tamen dubium haud videtur, quin, cum Clerus sal terræ esse debuerit, infatuatus sit, nec ad eam rem ad quam maxime oportebat, utilis, magnam in Clero culpam huius mali versari omnes sapientes oporteat confiteri: In uisitatione nuper habita, quanta omnis generis flagitia in moribus Cleri cõperta sunt: quanta socordia & supina negligentia, in quibusdam Proceribus seu Ecclesiarum prælatis, aurium pudore, ne manifestentur prohibemur, ipsa morum turpitude efflagitat, ne maneant diutius immendata. Atque hæc si quis vellet sigillatim, prout per sese res ipsa habet, atque exploratè constat, enarrare, castis piisque Reuerendiss. patrum auribus omnino fieret molestum, alijs verò qui minus firmati sunt, ingens periculosumque offendiculum præberetur. Quamobrem Illustrissimus
Prin-

Princeps meus hoc abundè fatis existimat si vobis
Reuerendissimis & Illustriss. Tridentini Concilij
Legatis atq; Patribus saltem per occasionem infi-
nuaretur, vt duntaxat accuratissimè vobiscù per-
pendatis, quàm infructuosa doctrinæ emendatio
futura sit, nisi priùs doctores qui tãquam vasa do-
ctrinæ iudicantur, ab omni sordemorumq; fœto-
re expurgati repræsententur populo. Oës sapien-
tes peritiq; viri vnanimi sententia hoc asserunt,
hoc efflagitant penitus, vt priùs Clerus Ecclesia-
rumq; ministri ac doctores à vitæ sordibus repur-
gentur, quàm vlla queat fructuosa doctrinæ dis-
cussio ac determinatio fœliciter inchoari ac defi-
niri salutariter. Deinde nec paruù momētum vi-
detur quòd hæc pernicioza contagio non modò
non cessat tam longo tempore, sed subinde gran-
descit, etiam multis varijsq; amplificata accessio-
nibus. Quippe Clerus noster tantis Ecclesiæ cala-
mitatibus nullo modo neq; afficitur neq; affligi-
tur, sed multò magis insolescit, gulæ, libidinibusq;
indulget, ac quasi velit in contemptum Dei ho-
minumq; omni genere vitiorù se coopertum po-
tius palam cognosci, quàm minima aliqua in re
emendatum animaduerti. Vt cætera Cleri vitia
quæ cum populo communia habet, taceantur. At
certè libido illa in Clero nimis libera atque noto-
ria, propter quam is nunc potissimè infamis est, à
plebe irritatoq; populo alienissima esse iudicatur.

Siqui-

Siquidem politici magistratus nullum in ciuili societate ciuem ferunt, qui palàm scortetur, domiq; suæ quasi in publico lupanari scorta fouere studeat. In proxima visitatione per Bauariam facta, tam frequens concubinatus repertus fuit, vt vix inter centum tres vel quatuor inuenti sint, qui aut manifesti concubinarij non fuerint, aut clandestina matrimonia non contraxerint, aut vxores palàm non duxerint. Quæ morum turpitudine in Clero vehementer offendit imperiti populi animos tantoperè, vt sacerdotium vnà cum sacerdotibus, doctrinam vnà cum doctoribus excretur, dirisq; deuoueat. Ita vt sit confestim paratus ad quamuis sectam exire potiùs, quàm redire velit ad Ecclesiam.

PRAETEREA nec pauci homines à nobis deficiunt ad sectarios ob vtriusq; speciei prohibitionem, cum arbitremur de communionem vtriusque speciei expressum Dei verbum extare, de vna speciei nullum reperiri. Huc accedit quòd vtriusque speciei vsus nò modò in primitiua Ecclesia, sed etiam nunc in omnibus Orientalibus Ecclesijs frequens est, & quidem celeberrimus: quin nec Romana Ecclesia olim ab eodem vsu abhorruit, què admodum ex varijs diuersisq; historiarum monumentis edoceri potest. Nec sanè id parùm mouet homines præsertim in Bauaria, QVOD PAVLVS
B TER-

TERTIVS, AEDITA BVLLA SVA CONCESSIT
GERMANIAE EPISCOPIS POTESTATEM COM-
MVNICANDI POPVLVM SVB VTRAQVE SPE-
CIE. Quod quidem summi Pontificis decretum
vrgent summi & infimi, Illustrissimumq; meum
Principem eam ob causam vehementer culpant,
quasi (quòd abest planè) diuinã institutionẽ con-
tra expressum Dei verbũ inuideat subditis suis. Ea
inuidia, quoniam Illustriss. sua celsitudo vehemẽ-
ter grauatur, frequentius subditorũ querelis apud
alios Germaniæ Principes odiumq; hoc sui æquẽ
domi ac foris adeò subinde exasperatur, atque in-
crebrescit, vt pleriq; quibus veloces pedes sunt ad
effundendum sanguinem nihil expectent auidius,
quàm aliquam præberi mouendis tumultibus oc-
casionẽ. Hinc proculdubio Reuerendiss. Illustriss.
S. Concilij Præsidentes atq; patres perspicuo videt
quanto in periculo versetur Illustriss. & Clemen-
tiss. Princeps, propter cohibitionem vtriusq; spe-
ciei: Itaq; liberè fatetur, nisi authoritate Tridenti-
ni Concilij hisce malis quæ à nobis commemorata
sunt, salutaris medicina primo quoq; tẽpore ad-
hibeatur, Illustriss. suam celsitudinẽ nullo modo
in tanta animorum exacerbatione subditos suos
regere posse, atq; in legitima obedientia contine-
re aliter, nisi vt magno suo dolore & haud incerta
Synceræ Religionis iactura inuitus aspiciat tandẽ,
quòd prohibere solus nequeat.

Quan-

QUANQVAM verò, sicuti antea dictum est, Illustriss. & Clementiss. Princeps meus hæc gravamina eo animo non proponat Sacro Concilio, quasi præiudicium aliquod adferre aut iudiciũ auferre velit, cum non ignoret quid postulet officium secularis Christiani Principis, quem deceat, se obedientem Apost. Sedis filium & non iudicem controversæ religionis in Concilio exhibere. Quapropter cum hæc talis suspicio, p̄cul à persona Illustrissimæ suæ celsitudinis submota sit, tũ illud non dedecere se arbitratur. Si saltẽ quid sibi hisce malis remedij salutariter adhiberi posse videatur, familiariter & q. consultandi gratia S. Concilio insinuet.

PRIMUM igitur quantum attinet ad submouenda publica scandala Cleri, quibus imperitus populus permotus subinde, magis magisq; efficitur à Catholica religione nostra alienior, Illustriss. celsitudo sua putat huic cõmuni morbo duobus remedijs occurri posse. Quorum prius ut Clerus iuxta antiquos Canones reformetur. Alterum ut Prælati dent operam erigendis domesticis scholis, & amplificandis publicis academijs. Reformare mores Cleri sæpius à diuersis Germaniæ Episcopis tentatum est parum fœliciter, ac sine omni fructu: quemadmodũ re ipsa compertum est, cum tam ardua negocia non tam singulorum Præsulum authoritas quàm consensus vniuersorũ rectissimè

vtilissimeq; expediat, dum alij ne suos capitulares
confratres offenderent, conuiuere visi sunt: alij, si
quid tentarunt (vt fecerunt certè quidam optimi
Antistites) nihil tamen efficere idcirco potuerunt,
quòd Episcopi ceteri idem non versati sunt, re-
formandi institutum. Quocirca existimationem
priuatam reformationis operam inutilem fore &
infructuosam, nisi eò accesserit Generalis Conci-
lij authoritas, ac legitima executio decretæ refor-
mationis.

NEC verò ignorat Illustrissimus Princeps, qd
à plerisque; ne seria aliqua morum repugnatio
suscipiatur obijci soleat. Cùm verendum sit, si Cle-
rus ex rigore antiquorum Canonum reformari
debeat, fore omninò, vt pleriq; omnes præsertim
Parochi Parochiarumq; ministri, (qui ferè omnes
concupinarij sunt) suas Ecclesias deserant & con-
fugiant ad sectarios, vbi concubinas liceat in vx-
ores sumere, & vnumquenq; ex libertate carnis, ita,
sicuti velit, viuere. Negari haud potest, quin hæc
omnia in malis sacerdotibus expectanda sint, in
bonis autem nullo modo. Verùm vtcunq; hoc
metuendum videatur, non defuit tamen olim nec
nunc deest huic malo nodo congruens cuneus.
Nam diligentem operam impendere Antistites
debebant, educando Ecclesiasticæ iuuentutis semi-
nario, & quo in locum eorum qui vel apostasia ab-
repti,

repti, vel morte defuncti essent, restitui possent.
At em̄ verò hæc necessaria diligētia cū neglecta
est, atq; hinc ista honesti Cleri inopia emerfit: im-
primis necessarium videtur, vt summo studio Sa-
cro sancta Synodus Tridētina legitimum aliquem
modum excogitet, quo inopia Cleri auferri pos-
sit, copia restitui. Multæ enim adhuc sunt in Ca-
tholicorum principum Territoriis opes: quarum
aliæ in continua simonia versantur: aliæ tenentur
ab hominibus indoctis, impuris, mutilibus: aliæ
etiam per fraudem eorum qui bona vel maximè
tueri debuerant, extinguuntur passim, ab Ecclesijs
alienatæ & translætę in vsus prophanos. Nec du-
bium est quin si hæc Ecclesiastica bona in certum
ordinem redigerentur, posse inde selectū aliquem
& copiosum Ecclesiastici seminarij in iuuentute
plātari cœtum, & ex eo cœtu subinde, vbi necessa-
riæ vtilisq; personæ requirerentur, tanquā ex in-
structa officina cateruatim depromi. At qui verò si
hac via collabascēti Ecclesiæ occursum non fue-
rit, timendum prorsus, ne aliquando Catholicos,
tam vifectariorum expugnatos esse, quàm dome-
sticis copijs destitutos perijisse, conqueri oporteat.

QUAPROPTER Illustrissimus Princeps amicè
submissèq; admonet Si Concilij Reueren-
diss. ac Illustriss. dominos Legatos, ceterosq; Pa-
tres vt hanc rem sibi velint imprimis esse curæ, ne

posthac tanta educandæ iuuentutis negligentia
Prælati permittatur. Sperandum enim magno pe-
rè, mirabiliter suas Ecclesiæ vires pedetentim resti-
tui posse, si sedulò operam nauaremus erudiendæ
copiosæ iuuentuti, & ornandis fouendisq; pijs ac
doctis hominibus, qui Ecclesiam doctrina aduer-
sus hæreses tueri queant, & submouendis inutili-
bus flagitiosisq; sacerdotibus, qui suis moribus
turpissimis Ecclesiam vehementer deformant, &
sua inscitia labefactant non mediocriter. Illustriss.
verò Princeps meus quid grauissimis sumptibus
& perpetuo studio hac in re conatus sit, referre ia-
ctanter minimè cœpit: testes autem habet quam-
plurimos tam eos ipsos quos liberalissimè etiam-
num fouet doctores, professores atq; Sacerdotes,
quàm vicinos prouincialesq; Episcopos, & alios
etiam Catholicæ religionis amantes.

CAETERVM existimant plæriq; viri rerum Ger-
manicarum periti, tale nunc esse in Germania
sæculum, quasi quandam occultam naturæ vim,
quæ non modò omnes libidinosos, sed etiam mo-
deratos vereq; Catholicos eò perduxit, vt plæriq;
omnes castum matrimonium contaminato cœli-
batui præferendum arbitrentur. Quam ob rem
animaduertitur passim præclara ingenia doctissi-
mosq; homines ducere vxores malle, vt careant
Ecclesiasticis beneficijs, quàm Ecclesiastica bene-
ficia

ficia acceptare & carere vxoribus. Videlicet cum videant reliquam Cleri multitudinem gulæ libidinumq; flagitijs coopertum, magno detrimento esse ac dedecori Catholicæ religioni, ne ipsi in hoc contaminationis grege versari cogantur, eorumq; videri consimillimos. Hinc etenim doctorum hominum in Clero penuria extitit, hinc Cleri detestanda incitiam traxit originem, hinc hæretici sumpserunt vires, Ecclesia verò debilitata est. Periti igitur qui pressius hæc negocia accuratiusq; discussissent, existimant quòd ad subleuandam penuriam docti idoneiq; Cleri, vix alia ratione præsertim hac ætate nostra in Germania Clerus instaurari ac saltem ad obeunda necessaria Ecclesiæ munera satis frequens haberi queat, nisi moræ primitiæ Ecclesiæ docti mariti & ad docendum instructi admittantur ad sacros ordines, præsertim verò ad prædicandum & amplificandum populo verbum Dei. Legis enim diuinæ cum non sit, vt oporteat hominem Sacerdotem esse cœlibem, siquidem constat ex veterum monumētis atq; historijs, maritos sacris ordinibus initiatos esse, & non modo ad sacerdotij dignitatem, sed etiam ad sublimitatem Episcopi peruenire: Quapropter hanc rem videri eiusmodi esse, cum qua vis diuinum non sit, vt S. D. N. Sacriq; Cōcilii authoritas possit ex instincta diuino id statuere pro necessitate laborantis Ecclesiæ, quo status Cleri instaurari queat, ac vires se-
ctario-

Stariorú infirmari. Verùm hoc non aliter in Concilio proponi iussit Illustriss. Princeps meus, nisi vt Reuerendiss. patres Germaniæ morbos tantò diligentius inspicere queant, & quid remedij salubriter adhibendum iudicent, opportuno loco & tempore constituere.

POSTREMÒ verò quia fuit hoc Consilium statim ab initio huius exortæ dissensionis piorú doctissimorumq; hominú, ne tantoperè ob vnus alteriusve speciei vsum tanta certamina instituerentur, ipso rei euentu animaduersum est quòd pleræq; prouinciæ in Germania in obedientia sedis apostolicæ retineri potuissent, ab omni reliqua sectariorum labe immunes, si moderatio quædam in re, natura sua indifferente, admissa fuisset. At verò cùm populus vtriusq; speciei vsum, quasi ex diuina institutione sibi deberi arbitraretur, cumq; vicissim is vsus à Prælatiis constanter denegaretur, surreptitij sectarum duces eam occasionem nacti sub prætextu diuinæ institutionis & cõcepto odio irati populi, non solùm hoc sanctæ Eucharistiæ sacramentum penitus prophanarunt, sed etiam sub eodem prætextu diuersa hæresiú femina longè lateq; adeò efficaciter disperferunt, vt nunc occasione vtriusq; speciei non modo populi Germaniæ, sed & reliquæ nationes instar torrentis ab Ecclesia Catholica defluere videantur. Vt autem

hac

hæc ista tam frequens defectio, tamq; feruens de-
cursus saltē inhiberi aliquo modo possit, pruden-
tium virorum iudicium est, si S. D. N. ex plena po-
testate sedis Apostolicæ & ex iudicio S. Tridentini
Concilij Laicis vtriusq; speciei cōmunionem be-
nignè largiretur, fore, vt qui hæctenus sedi aposto-
licæ obediētes remanserint, in posterum quoq;
obediētes permāsuri, ac si qui leniter deflexerint
ad obediētiā reuersuri existimentur, QVEMAD-
MODVM IN NONNVLIS COGNITVM EST, QVI
EX INDVLGENTIA PAVLI TERTII COMPOTES
DEVOTIONIS SVÆ FACTI ESSENT, REVERSI
SVNT AD ECCLESIAM.

CVM igitur hæc tria, turpis vita Cleri, concubi-
natus sacerdotum, & prohibitio vtriusq; spe-
ciei, principales causæ sunt cur tanto odio Catho-
licorū tantoq; studio nouitatis populi rationesq;
ab obediētia Apostolicæ sedis resiliant, confe-
rantq; se ad diuersos sectarū Duces, periti sanè Ca-
tholici viri arbitrantur, nullis alijs præsijs hoc tē-
pore populū studio nouitatis tumescentem, ne
sensim in manifestam defectionem prorumpat, in
obediētia Sedis apostolicæ retineri posse, quàm si
ad submouendos vitiosos sacerdotes idoneus Cle-
rus ex instauratis scholis copiosè educaretur: ad
tollendum turpem concubinatum castis maritis
sacri ordines concionandiq; in primis facultas cō-
fer-

ferrentur: ad placandos irritati populi animos
vtriusq; speciei vsus permitteretur. Quia verò du-
bium non est, etiam si hæc tria ex quadam Catho-
licæ matris Ecclesiæ indulgentia per auctoritatem
præsents Concilij ritè ordinarentur, tamen secta-
rios duces seductosq; populos idcirco ad Ecclesi-
am non reuersuros esse, cum palam æditis libris
non dubitent obfirmare sese, quòd nunquam ve-
lint Romanis Pontificibus vllam obedientiam
præstare. Itaque non vult Illustrissimus Princeps
meus hanc suam sententiam sic accipi, quasi illis
tribus concessis putes hæreticos posse ad Ecclesi-
am reduci, sed eam esse multorum piorum homi-
num opinionem, quòd isto modo Catholici po-
puli reliquæ in Germania confirmari atque re-
tineri aliquo modo possint, cum hoc tempore nõ
tam necessarium videatur vt refutentur aduersa-
rij, quàm vt queant fulciri domesticæ summæ no-
stræ: quæ nũc non minus domi graues sunt, quàm
foris aduersariorum machinationes. Atque hoc
illi qui enodatiùs præsents Ecclesiæ statum ad li-
mam ducunt, eò interpretantur, vt opinentur in
præsenti Concilio Tridentino nihil prius ducen-
dum esse, quàm vt ante omnem cuiusuis dogma-
tis explicationem, necessariò præcedere debeat
eiusmodi morum in Catholico Clero rebusq; Ec-
clesiasticis, (de quibus paulò antè facta mentio) re-
formatio: Vt cum personæ Clericales pristinæ in-
nocen-

nocentis vitæ suæ testimonium vulgo receperint, tandem maiori apud populum autoritate ac fide id possint, quod in Catholica fide nostra verum est, constanter docere, quod falsum, refellere. Nec est vllus persuadendi modus quo Clerus populo recõciliari potest, & audientium sibi parare aditum, nisi palam constet anterioris vitæ inquinamenta abiecta esse, atq; purioris vitæ documēta palam exhibeantur. Quocirca omne Tridentini huius Concilij studium prorsus inane futurum creditur, nisi omnis huius mali origo atq; scaturigo, quasi in ipso fonte, hoc est, in Clero eluatur atq; repurgetur, quo meliore auspicio repurgata fontis origo, in reliquos vniuersæ Ecclesiæ riulos deduci posse, vulgo cognoscatur. Postea verò, quum talis facta reformatio: cum etiam honestioris Cleri atq; doctioris suppeditata est copia: cū turpem concubinatum Sacerdotes deposuerunt, receperuntq; vicissim sui licitam medicinam à Concilio suppeditatam, siue constantem spontanei voti obseruantiam: cum etiã populus adhuc apostolicæ Sedis autoritate nõ prorsus exautoratus, de cõmunionem vtriusq; speciei mediocriter placatus existimatur, tūc deniq; tempus erit, cū omnia nostra domi sint cõfirmatoria, vt de dogmatibus ineatur aliqua solidior disceptatio aduersus hæreses. Qualis autē & quæ hæc disceptatio cū fructu Catholicæ religiõis suscipi possit, Illustriss. princeps meus solus nõ scit

fortasse optimè, sed intelliguntur piorū hominū
& Catholicorum hac de re non inanes voces haud
obscurè. De qua etiam si suæ quoq; Illustrissimæ
celsitudinis opinio aliquando requiratur, posset
ea qua aliquo modo explorata sunt, non impor-
tunè referre. Verùm hoc tempore quando hoc
tantùm est propositum legationis Illustrissimæ
celsitudinis suæ nihil aliud velle in medium Cōci-
lij per me afferri, nisi vt cogitetur, non tam quo-
modo vel refutari sectarij queant, quod durum
est, vel reduci quod multò magis dubium, sed po-
tius quomodo hæ afflictæ Catholici populi reli-
quæ possint corroborari, stabiliri atq; reduci ad
meliorem Ecclesiæ statum. Non enim videtur fa-
tis opportunum velle omni conatu aduersæ religi-
onis copias inuadere, & non prius omne studium
impendere, vt ante omnia nostræ vires rectè domi
constitutæ sint, & ita quidem confirmatæ, vt tam
singulæ quam vniuersæ, vniuersis ac singulis con-
trarijs possint opponi foeliciter.

REVERENDISS. autem Illustrissimiq; Sacri Cō-
cilij Legati cæteri q; Patres, hanc Illustrissimi
& Catholicissimi Principis mei qualem cunq; sug-
gestionem, forsitan non satis elaboratam, amicam
tamen benevolentissimamq; suapte natura boni
consulent. Constanter enim sperat, nihilq; peni-
tus dubitat Illustriss. sua celsitudo eidem Sacro-
san-

sanctæ Tridentinæ Synodo hanc suam deuotissimam iuuandæ Ecclesiæ deliberationem si non inferuire commodissimè, vltèrius tamen de grauissimis istis Ecclesiæ afflictionibus cogitandi materiam & occasionem subministrare posse. Deum em̄ summum testatur nihil esse eorum omnium per me propositorum quæ ipse temerè absq; consilio sibi expetat, ac non potius extrema esse Reipub. Christianæ adhibenda remedia putet. Ad illum ipsum Illustrissimum & pijsimum Principem meum quòd attinet, ita firmissimè animo propositū habet, cumq; Dei benignitate auitis in religione & doctrina Catholica vestigijs fortiter insistat, nihil existimat tam necessarium tamq; pium vitæ suæ munus, quàm id pro virili efficere & obtinere, vt ij quos regendos tutandosq; Deus illi commisit, perpetuò secum habeant rectè, orthodoxè, & Catholicè credendi, pieq; secundum instituta Patrū viuendi commoditatem. Gratissimum verò quouis tempore Illustriss. suæ celsitudini futurum est, si quæ hucusq; in religionem Catholicam præstitit, libentissimo sanè animo officia auctiora posthac & cumulatiores ingenti subditorum ac patriæ fructu, reddere vlla ratione poterit.

Dixi.

C 3 RE.

RESPONSVM SANCTAE

SYNODI IN ADMISSIONE ORATORIS

Illustrissimi D. Alberti Ducis Ba-

uariæ in Generali Congrega-

tione die xxvii. Iunij,

M. D. LXII.

EXCELLENS Doctor, & Magnifice D. Orator, In magna expectatione Sancta Synodus vsque ad hanc diem fuit, vt aliquis ex nobilissimis Germaniæ Principibus ad hoc Sacrum Cõcilium accederet, & sua præsentia eam pietatem in Catholicam Ecclesiam declararet, quæ in primis à Principibus viris expectari debet: vel si ipsi grauioribus negocijs impediti adesse non possent, Oratores suos mitterēt, qui optimam illorum voluntatem profiterentur. Inter cæteros autem, à quo omnia pietatis officia Sancta Synodus expectanda esse semper existimauit, Excellentissimus & Illustrissimus D. Albertus Bauariæ Dux extitit: qui veram, & Catholicam Religionem à Clarissimis, & Nobilissimis maioribus suis traditam, tanta fide & constantia conseruauit, vt hisce miseris temporibus in tota Germania firmissimum Sanctæ Apostolicæ Ecclesiæ propugnaculum iure optimo habendus sit. Cùm igitur graues rationes prohibuerint, quo minus ipse huc accederet, suumq; egregium animum Sanctæ Synodo

do coram declararet: quod quidem eum præstiturum esse, si per alias occupationes sibi licuisset, dubitare non potest, summa lætitia affecta est, cum virum optimis artibus præditum suæ voluntatis testem, ac veluti obsidem huc ablegauit. Sperat enim fore, vt eius auctoritas nunquam defuisse videatur ad ea peragenda, quæ Sanctam Dei Ecclesiam quacunque ratione iuuare poterunt. Quod igitur reliquum est, te Magnifice Orator, Sancta Synodus benignè accipit, mandatumque tuum, prout iuris est, libenter admittit: daturaque est operam (quod quidem hætenus diligenter, & sedulo curauit) vt ea omnia piè & religiosè constituantur, quibus Dei cultus magis amplificari, & fidelium salutem, ac trāquillitati commodius consuli posse, affante Spiritu sancto, qui optimorum consiliorum auctor est, iudicabit.

PETI.

PETITIONES ORATORIS

CAESAR. MAIESTATIS AD CON-
cilium Tridentinum.

*In primo, ut prius tractetur de morum reformatione,
deinde de dogmatibus.*

DE REFORMATIONE.

I.

Randum in primis summum Pontificem
vt seipsum & Roma. Cur. reformari be-
nignè patiat ur.

II.

Vt numerus Card. reducatur, si non ad duo-
denarium saltem ad duplicatum, cum duobus su-
pernumerarijs, nempe 26.

III.

Prouidendum, ne fiant ampliùs dispensatio-
nes scandalosæ.

IIII.

Reuocandas omnes exemptiones contra iu-
ra communia, passim concessas, monasteria nanq;
omnia, sub eius Episcopi potestate constituenda
sub cuius sunt dicecesi.

V.

Tol-

Tollendam prorsus beneficiorum pluritatē,
& statuendum quòd singula Collegia, singulas eri-
gant Scholas, & quòd Ecclesiastica beneficia non
dentur conductiis presbyteris.

VI.

Episcopos omnino ad residentiam cogendos,
nisi in extrema Ecclesiæ necessitate, vt officia sua
per seipos non per alios vicarios obeant, & totius
diocesis curam mandandam non vni, sed plurimis
personis, vt Theologis, theologica, Canonistis, ca-
nonica negotia. Insuper visitationes dicecesium
sanctasq; Synodos quotannis habendas &c.

VII.

In Ecclesia omnia ministeria gratis præstanda:
& quæ sunt ad eò tenuis redditus, vt ministeria Ec-
clesiastica absq; quotidianis emolumentis neque-
ant sustinere, incorporanda cum alijs non curatis
beneficijs pinguioribus.

VIII.

Reuocandos veteres Canones contra Symo-
niacam prauitatem.

IX.

Fortassis expediret humanarum sanctionum
multitudinem non nihil cōtrahere, superfluis re-

D iectis,

reiectis, & prælatos suas constitutiones non æquare obligationi &c.

X.

Excommunicatione non est utendum extra causam peccati mortalis, & notoriæ irregularitatis.

XI.

Prouidendum, vt diligenter & deuotè in diuinis officijs preces fundantur, quæ aliquando ita præcipitanter à celebrantibus proferuntur, vt nec ipsi se intelligant, nec ab alijs intelligantur.

XII.

Breuiaria & Missalia purganda, ressecandaque omnia, quæ non ex diuinis desumpta sunt literis, & tædiosam prolixitatem Psalmorum & orationum, habito delectu, contrahendam.

XIII.

Fortassis permittendum, vt alicubi liceat latinis canticis preces vernacula lingua fideliter verfas, immiscere &c.

XIIII.

Cogitandū quæ ratione Clerus ad vitam priorem reducat.

XV.

Quo

Quo pacto monasticus ordo ad primitiuam institutionem reintegretur, ne tantæ monasteriorum diuitiæ tam flagitiosè dissipentur. Et hæc de morum abusu m̄q; reformatione.

XVI.

Quod autem ad Dogmata attinet, Considerandum sacro Concilio, an non res ipsa efflagitet, aliqua iuris positiui relaxare, & circa communicationem sub vtraq; specie consuli desiderio exterarum nationum.

XVII.

De esu carnis & de ieiunijs aliquid de pristino vigore remittendum, super quo tamen prudenter considerandum.

XVIII.

Coniugium item Clericorum aliquibus nationibus concedendum.

XIX.

Et ita conciliatis populorum animis tollendas deinde multiplices Euangeliorum postillas, & nouum per peritos theologos delectum faciendum, & similiter nouam faciendam Agendam: quam si qui parrochorum noluerint recipere, tunc pœnas graues eis iniungendas.

XX.

Verùm quia hoc modo passim mali parrochi citius poterint expelli, quàm substitui meliores, ideo quædam ad hanc difficultatem amouendam, necessariò recensentur.

XXI.

Vnum Catholicum præficiendum interim pluribus Ecclesijs.

XXII.

Videndum diligenter, an aliqui ex ijs sectarijs possint ad fidem Catholicam reduci, & ideo eos qui sanioris mentis videantur in proximam Catholicam Academiam mittendos, & rectè erudiendos.

XXIII.

Iniungendum Episcopis Academiam non habentibus, vt in vicem Academiae Collegium erigant, pro Adolefcētibus theologiae studiosis alendis & instituendis &c.

XXIII.

Limitatum auctorum Catalogum edendum, qui legi debeant in Scholis, nec alios admit- tendos.

XXV.

Plures Episcopatus in latioribus prouincijs erigendos, & opulenta Cœnobia, posse in hunc usum conuerti.

Quod

Quòd autem spectat ad bona Ecclesiastica in
vfuſu prophanos conuerſa & diſtracta, vt eæ diſſi-
mularentur iniuriæ.

Vltimò Reuerendiſſ. patres Còcilio præſiden-
tes dare operã debere, ne queſtiões, quæ offendicu-
la parere poſſint & contentiones, vt ſunt hæc: An
reſidentia ſit de iure diuino nec ne, aut fimiles
proponantur: aut quando id vitari
non poſſit, non patiantur
faltem effundi in bi-
lem, nec efferri
in fabu-
lam aduerſariorum &c.

1819724

06N 68038513

Quod autem ipse ad bonam Ecclesiam
Vos propterea conuocatis & dicitur et dicitur
mandatum habere.

Ultimo si conuenit, pariter Oculis peribit
terbare perit debet, ne peribit perit offendit
laqueum peribit & conuenit perit perit perit
peribit perit de inter perit perit perit perit
proponantur: perit perit perit perit perit

perit perit perit perit perit
perit perit perit perit perit
perit perit perit perit perit
perit perit perit perit perit
perit perit perit perit perit

